

Dosarul nr. 2rac- 350/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud.: Vitalie – Silviu Midrigan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Malfi, V. Cotorobai, M. Anton)

Î N C H E I E R E

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Valeriu Doagă
Tamara Chișca – Doneva
Nina Vascan

examinând cererea de recuzare declarată de S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR”, reprezentată de avocatul Botnari Veaceslav,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” împotriva Întovărășirii Pomicole „POIANA CONSTRUCTORILOR”, Societății pe Acțiuni „CIMS - 73”, intervenienții accesorii Consiliul local al orașului Codru și Primarul orașului Codru, cu privire la constatarea nulității absolute a actelor juridice,

c o n s t a t ă :

La 31 octombrie 2013, S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întovărășirii Pomicole „POIANA CONSTRUCTORILOR”, Societății pe Acțiuni „CIMS - 73”, cu privire la constatarea nulității absolute a actelor juridice.

Prin hotărârea din 24 iunie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, acțiunea formulată de S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” a fost admisă integral. În acest sens, instanța de judecată a statuat declararea nulă a hotărârilor adoptate prin procesul – verbal nr. 1 din 12 martie 2010 a Adunării de constituire a Întovărășirii Pomicole „POIANA CONSTRUCTORILOR” și procesul – verbal nr. 9 din 3 septembrie 1988 al Adunării comitetului sindical al „CIMS - 73” S.A. ca fiind lovite de nulitate absolută (vol. I; f. d. 134, 140 - 145).

La 20 ianuarie 2016, instanța de apel a restituit cererea de apel avansată de „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P., din cauza neîndeplinirii indicațiilor expuse în încheierea din 30 septembrie 2015.

Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 24 februarie 2016, a admis recursul declarat de „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P. și a casat încheierea din 20 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii în aceeași instanță de la faza primirii apelului pe rol.

În decizia din 25 mai 2016, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul declarat de „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P. și a casat hotărârea din 24 iunie 2015 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, cu restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță judecătorească, în alt complet de judecată (vol. I; f. d. 223 – 228).

La 5 octombrie 2016, prin încheiere protocolară, Judecătoria Botanica, mun. Chișinău a dispus atragerea în calitate de intervenienți accesorii Consiliul local al orașului Codru și Primarul orașului Codru (vol. II; f. d. 9).

Prin hotărârea din 29 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea formulată de S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” a fost admisă integral. În acest sens, instanța de judecată a statuat declararea nulă a hotărârilor adoptate prin procesul – verbal nr. 1 din 12 martie 2010 a Adunării de constituire a Întovărășirii Pomicole „POIANA CONSTRUCTORILOR” și procesul – verbal nr. 9 din 3 septembrie 1988 al Adunării comitetului sindical al „CIMS - 73” S.A. ca fiind lovite de nulitate absolută (vol. II; f. d. 34, 41 - 44).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 29 martie 2018, a respins apelurile formulate de Întovărășirea Pomicolă „POIANA CONSTRUCTORILOR”, Consiliul local al orașului Codru și Primarul orașului Codru și a menținut hotărârea din 29 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (vol. II; f. d. 91 – 103).

La 28 iunie 2018, „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P., reprezentată de avocatul Bîrca Grigore, a declarat recurs împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 29 mai 2017 a primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere ca neîntemeiată.

Potrivit fișei de repartizare a dosarului civil cu nr. 01 – 2rae – 6393 - 24072018, la 24 iulie 2018, ora 14:31:38, s-a repartizat examinarea admisibilității recursului menționat supra judecătorului raportor Tatiana Vieru în mod automat.

La 24 august 2018, Consiliul local al orașului Codru și Primarul orașului Codru, reprezentanți de Vitalie Roșca, au declarat recurs împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 29 mai 2017 a primei instanței, cu pronunțarea unei decizii de remitere la o nouă examinare a pricinii în instanța de fond.

La 5 septembrie 2018, cererea de recurs nominalizată a fost expediată în adresa „CIMS - 73” S.A. și S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR”.

La 10 octombrie 2018, prin intermediul fax-ului, S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR”, reprezentată de avocatul Veaceslav Botnari, a formulat cerere de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru.

În justificarea opiniei, recurentul a precizat că judecătorul respectiv, în aceeași cauză, s-a expus prin decizia nr. 2rc-216/2016 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admis recursul avansat de „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P. și s-a remis cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău. Prin urmare, s-a pretins că magistratul Tatiana Vieru a participat la examinarea pricinii în ordine de recurs, expunându-se în fond asupra recursului. Circumstanța dată se încadrează la temeiul de incompatibilitate stabilit la articolul 49 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Mai mult, acesta a pus la îndoială imparțialitatea judecătorului în acord cu articolul 50 lit. d) coroborat cu lit. c) din Codul de procedură civilă.

În final, S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” a învederat că un judecător care nu trebuie să participe la judecarea cauzei din motive de incompatibilitate sau în situația existenței unor temeuri de abținere/recuzare, nu satisface cerința unei „instanțe instituită de lege”.

Analizând cererea de recuzare în raport cu lucrările dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de recuzare, formulată de S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR”, reprezentată de avocatul Veaceslav Botnari, împotriva judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru, din motivele ce succed.

Instanța de recurs notează că, pentru a asigura deplina obiectivitate în îndeplinirea actului de justiție și de a proteja drepturile părților, legislatorul a prevăzut în mod expres cazurile în care magistratul, datorită unor împrejurări de natură personală sau profesională, nu poate participa la judecarea sau instrumentarea unui dosar, dar și formele procesuale de rezolvare a unei astfel de situații.

În sensul articolului 52 alin. (2) din Codul de procedură civilă, propunerea de recuzare se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii pricinii în fond.

Astfel, cererea de recuzare este întemeiată în baza articolelor 49 alin. (3) și 50 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă. Mai mult, s-a invocat că existența unor motive de incompatibilitate sau a unor temeuri de abținere/recuzare, nu satisface cerința unei „instanțe instituită de lege”.

În corespundere cu articolul 49 alin. (3) din Codul de procedură civilă, judecătorul care a luat parte la judecarea cauzei în instanță de recurs nu mai poate participa la judecarea ei în primă instanță și nici în instanță de apel sau în cea de recurs.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Potrivit articolului 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul și executorul judecătoresc sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță.

Colegiul judiciar invocă jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo v. Italy, 7 august 1996, parag. 58; cauza Tocono și profesorii Prometeiști v. Moldova, 26 septembrie 2007, parag. 29).

La acest capitol, instanța de judecată amintește că propunerea de recuzare corespunde considerentelor adoptate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în special, cauzele Mancel și Branquart vs Franța (24 iunie 2010); D.P. vs Franța (10

februarie 2004) și Craxi III vs Italia (14 iunie 2001).

Colegiul judiciar notează că, la 24 februarie 2016, Curtea Supremă de Justiție, în componența judecătorilor Tatiana Vieru, Valentina Clevadî și Oleg Sternioală, a admis recursul declarat de „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P. și a casat încheierea din 20 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii în aceeași instanță de la faza primirii apelului pe rol. În cazul de față, instanța de recurs a constatat că instanța de apel a restituit prematur cererea de apel, întrucât a respins neîntemeiat cererea de amânare formulată de „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P. (vol. I, f. d. 177 – 180).

Spre deosebire, în speță dedusă judecății, „POIANA CONSTRUCTORILOR” Î.P. a contestat fondul cauzei, și anume, decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile depuse de Întovărășirea Pomicolă „POIANA CONSTRUCTORILOR”, Consiliul local al orașului Codru și Primarul orașului Codru și s-a menținut hotărârea din 29 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (vol. II; f. d. 91 – 103).

Astfel, instanța de judecată constată că judecătorul Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru, participă, după caz, a participat, la două cereri de recurs într-un dosar între același părți. Cu toate acestea, recursul prevăzut la secțiunea 1 din Capitolul XXXVIII este un remediu al cărui scop este diferit de cel al unui recurs în secțiunea II din același capitol. Or, primul caz se referă la o cale de atac îndreptată împotriva încheierilor judecătorești, iar a doua situație vizează o cerere împotriva actelor de dispoziție a instanței de apel, și anume, fondul cauzei (a se vedea Civet vs Franța (MC), 28 septembrie 1999, parag. 43).

În atare situație, Colegiul judiciar observă că primul recurs din 4 februarie 2016 s-a fundamentat pe faptul ilegalității încheierii din 20 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cu privire la restituirea cererii de apel. Iar, prin al doilea recurs din 28 iunie 2018, recurentul a invocat ilegalitatea deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a examinat fondul litigiului.

Prin urmare, instanța de judecată notează că judecătorul Tatiana Vieru nu a evoluat fondul pretențiilor formulate de S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” și urmează să examineze diferite chestiuni de drept în fiecare din recursuri. Cu alte cuvinte, problemele din a doua cerere de recurs nu sunt similare cu cele ce au fost verificate în cadrul primei cereri de recurs (a se vedea D.P. vs Franța, 10 februarie 2004, parag. 40 – 41).

Din această perspectivă, împrejurările analizate nu se încadrează în limitele articolelor 49 alin. (3) și 50 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă și nu sunt niște temeuri care ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru. Totodată, dacă pentru orice bănuială de imparțialitate, magistratul ar putea fi recuzat, s-ar ajunge la o situație la fel de nelegală, în special, orice parte ar avea posibilitatea de a-și alege după bunul ei plac judecători.

Cu titlu subsidiar, judecătorul are obligația profesională ca în cauzele ce le judecă, să afle adevărul și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, asigurând prin tot ce face, preeminența dreptului.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței să conchidă că, în lipsa unor motive plauzibile, completul de judecată a fost instituit conform legii, iar cererea de recuzare este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu articolele 51 – 53, art. 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d i s p u n e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de recuzare declarată de S.A. „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR”, reprezentată de avocatul Botnari Veaceslav, împotriva judecătorului Curții Supreme de Justiție, Tatiana Vieru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „COMPANIA FIDUCIARĂ a FERROVIARILOR” împotriva Întovărășirii Pomicole „POIANA CONSTRUCTORILOR”, Societății pe Acțiuni „CIMS - 73”, intervenienții accesorii Consiliul local al orașului Codru și Primarul orașului Codru, cu privire la constatarea nulității absolute a actelor juridice.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători

Tamara Chișca - Doneva

Nina Vascan